

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Martia, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiin pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiin, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere grand.

Vorbe și fapte.

Zilele trecute au fost întruniți la Paris membrii misiunii interparlamentare pentru arbitragiu și pace în congresul ordinar anual.

De sine înțeles, că statele europene și mai ales statele cu sistemul reprezentativ au trimis delegați, ca să lucreze în favorul ideilor concepute de cei mai idealisti oameni.

Dela o atare întrunire fără îndoiială nu puteau lipsi nici reprezentanții Ungariei, mai ales, că nici un popor nu e atât de doritor pentru susținerea păcii, ca poporul magiar.

Și Magiarii au cuvânt să dorască, ca pacea să fie de o durată nefermărită, pentru că, orice mișcare a vecinilor, orice resbel la care ar putea fi angajată și monarhia noastră pe lângă sdruncinarea finanțelor ar putea să aibă drept urmări și complicațiuni interne, pe cari frații magiari nu le doresc și nici nu le așteaptă cu inima împăcată.

Vor le faptele și trebuie să aibă grave motive, pentru cari Magiarii se îngrozește de eventuale complicațiuni.

Ani de-arândul stăpâni pe situație, au exploatat cu belșug toate bunătățile unei țeri binecuvântate în favorul rasei lor și pentru întărirea elementului magiar în paguba majorității popoarelor, cari constituie regatul sfântului Stefan.

Cu cale și fără cale, la timp și fără timp, cu rost și fără rost au înstrăinat pe toate popoarele din patrie, er pe noi, pe Români fără nici o milă zilnic ne-a împins spre povernișul peirei.

Puține legi se vor fi croit în parlamentul magiar, cari să nu aibă ascuțiș îndreptat spre nimicirea elementului român.

Incepând dela legea electorală din 1874, dela legea din 1879 pentru introducerea limbei magiare în școlile populare, dela cea din 1883 pentru școlile medii, cea din 1886 municipală, cea pentru asilele de copii, până la nefericita lege despre căsătoria civilă,

nici una nu e, care n'ar fi ținut să ne rănescă până în inimă.

Și după atari legi aduse cu concursul celui mai savant magiar, cu concursul contelui Apponyi, acest bărbat de stat magiar are curagiul în fața lumii să se plângă despre *indiferentismul*, ce se manifestă în pățuri largi ale popoarelor față de parlament. Cu o cale însă nobilul conte e și generos și din sēmă afară corect, pentru că, auzi minune, el abia în congresul dela Paris vede *simptomul acestui morbo ca izvorit de acolo, că „nu este nici o legătură și nici o armonie între voința reprezentanților din parlament și între voința poporului”*.

Așa suntem înțeleși venerabile domnule conte.

Mai chemat nu era nimene, ca însuși Măria Ta să dai lovitura de mörte parlamentarismului magiar, care de fapt este compus numai din cei ce au în vedere interesele elementului conducător, cu isgonirea tuturor elementelor, cari alcătuiesc statul, și cari contribuie la susținerea lui cu sângene, cu bani și cu sânge, er legile aduse în acest parlament, toate, aproape toate sunt numai voința reprezentanților ajunși mare parte, pe căi piezișe în parlament, dar nici decât nu sunt și nu pot fi voința și și mai puțin dorința poporului, pentru care sunt făcute.

Ce ar fi mai natural, ca vestitul conte reluând firul ideilor frumoșe dezvoltate în congresul dela Paris, întors în patrie să-și pună totă oratoria, totă silința, totă puterea și totă autoritatea în cumpănă, ca din vorbe să urmeze fapte.

Să arete guvernului, al cărui sprijinitor este, și majorității parlamentare din care face parte, că toate guvernele ungurești dela Tisza până la Báuffy, nu au fost decât nesce guverne, cari au călcat voința popoarelor în picioare, toți mamelucii n'au fost reprezentanți adeverați ai poporului, că opiniunea publică s'a falsificat prin presa jidovită și ar fi timpul, ca legile aduse fără nici o nevoie, fără nici o necesitate să se

abroge, și în locul lor să se creeze altele cu concursul reprezentanților tuturor popoarelor și anume să se creeze legi blânde, umane, creștinesci și priincioșe pentru toți deopotrivă.

Contele Apponyi ar avé bună ocașie să devină bărbat de stat neîntrecut în ochii lumii civilisate, er naționalitățile din Ungaria toate, fără deosebire l'ar adora, ca pe un adevărat Messia, mântuitor de popore asuprite și chinuite.

Ar fi absurd să ne legănăm în speranțe de aceste.

Contele Apponyi este și el ca și toți ceilalți tovarăși ai lui.

Nu a vorbit el la Paris ca să audă Românii și Slovaci, Sașii și Sărbii vorbele lui, ci le-a vorbit să le audă Francesii și Italienii cei ușor crezători, ca să admire libertatea ungurească, liberalismul cel purtat pe buzele tuturor corifeilor, dar de fapt lovit în față, de câte-ori e vorba de a pune ceva în practică și de a aplica aici acasă.

Paradă de vorbe goale este tot discursul predat cu flosculi retorici, căci în fapt Apponyi cât a stat pe în bancă opozițiune a fost ca și ceilalți și în capul lui s'a născut și ideea introducerii căsătoriei civile și a administrației de stat, ambele cu scopuri ascunse și în prima linie pentru magiarisarea popoarelor.

Acasă, aici Ție locul să vorbești și după vorbe să urmeze fapte, domnule conte, pentru-că altcum frase sfărăitoare au să rămână pentru noi cele rostite la Paris pentru ochii lumii și *ad captantiam benevolentiam* pentru cei ce nu ve cunosc.

Superficialitate în istorie. Tribuna se ocupă în o serie de articoli sub titlul *Drepturile noastre* cu istoricul programului politic național al Românilor, a cărui origine ar data dela unația încheiată cu Roma acum 200 de ani de metropolitul *Atanasie*.

N'au cerut Românii nici când nimic dela Maghiari, zice scriitorul articolilor, dar au cerut dela Domnitorul țerii. Au făcut contract la anul 1700 cu Casa domnitoare, ca

să primescă cele patru puncte de pricină cu Roma, în schimbul cărora Împăratul *Leopold* a pus în vedere Românilor toate favorurile, ce le au credincioșii bisericii papistase. Era dorința împăratului să ajute Românilor, și scopul nu i-a fost *unirea cu orice preț cu Roma* cea-ce se vede din diploma dto 12 Decembre 1699 (cunoscută și până acum) în care se zice, că Românii au voie de a se uni cu ori-care din religiunile recepte ale Ardealului (rom.-cat., luterană, calvină sau unitară) sau de a rămâne în statul religiunii lor.

Preste tot observăm, că scriitorul acestui istoric nu are cunoștințe temeinice a istoriei noastre bisericești, și așa o discuție mai minuțioasă nici nu se impune.

Până azi cunosteam un program național dela 1848, ba mai știam și de o petiție dela 1790 pentru dobândirea drepturilor politice pe sēma Românilor, dar acum mișcați de spiritul pietății față de antecesorii dela 1700, cei de la Tribuna se vād îndemnați a le creșta și meritul unui program național. Cași cum înainte de 1700 Românii n'ar fi cerut nici când îmbunătățiri și scutițe din partea Domnitorilor. Dovadă sunt mai multe diplomate date din partea Domnitorilor, prin care asigurau drepturile confiscate ale Românilor din diferite ținuturi.

Cursa, ce li s'a întins Românilor înainte cu 200 de ani cu diferite promisiuni cari au rămas neîmplinite, a fost mai fin țesută decât, ca se pōtă rezista unele spirite șovăitoare.

Diploma de mai sus n'a fost dată de dragul nostru, ci pentru ochii staturilor ardelene, cari fiecare în parte se nezuia, ca pe Români să-i atragă la religia lor. Sē știe că *Leopold* voia cu orice preț întărirea catolicismului în Ungaria de aceea a dat pe de altă parte ordine pentru promovarea unației cu toate mijlocele și mai ales prin acordarea îmbunătățirilor promise, cari însă nu s'au realizat. Tot așa ar putea cineva atunci afirma, că și principele *Rákoczy* tot din dragoste față de poporul român, a dispus să fie tradus în limba românească catechismul în care erau vērte învățături calvinești.

Mai multă știința și mai puține conjecturi!

FOIȚA

Te aștept.

Mult mi-e dor de chipu-țigingaș!
Te aștept de mult... de mult...
Basmul zilelor cu sōre,
Ași dori să-l mai ascult,

Am îmbătrânit iubit-o
Și mi-e sufletul cernit...
Tōmna mi-a ngrădit căminul
Cu frunzișul vesejit;

Gînduri molcome și triste
Se desprind ca din șireag,
Așternîndu-mi dinaintea
Tot ce-avui și eu mai drag...

Vino er! te-aștept iubit-o...
Trista tōmnă mă omōră;
Și mi-e dor de tinerețea
Zilelor de primăvară!

Naia.

Umberto.

(Fine)

Togmai ca și tată-seu, regele iubea sportul și era un pasionat vênător și turist. Afară de acesta pentru a face gimnastică obicinuia în castelul regal dela Porziano, a arunca nēsip cu lopata. Medicii nu vedeau bucuura această pasiune din urmă, pentru-că regele avea astmă și catar bronchial cronic, dar el surizînd la temerile medicilor sei obicinuia a observa că această muncă strică cu mult mai puțin decât medicamentele cu care-l îndopă ei.

O neînvinsă antipatie simțea contra medicilor și a medicamentelor lui pe drul *Saglionet*, odinioară medicul lui de curte, obicinuia a-l șicana astfel, că nu-i întrebuinta medicamentele, ci se cura însuși și anume prin ceea că nu bea beuturi alcoolice și nu fuma.

Nu sēmăna cu regele *Victor Emanuel* și pelângă calitățile lui divergente avea și însușirea că aparținea celor mai pasionați fumători. Era un timp când fuma atâtea țigări încât întreg sistemul lui nervos era sgduit și în cele din urmă a trebuit din cauza suferințelor astmatice să sisteze fumatul.

— Da oggi non fumero piu un solo zigaro.

De azi încolo nu voi mai fuma nici o țigară. Asta însemna că de acum înainte vrea să asculte de medicii sei. Dar de altă parte e adevărat și aceea că nu atât consiliul medicilor, cât mai mult rugămintile reginei *Margherita* l'au înduplecat la această hotărîre.

Cu totă vērsta sa cam înaintată arēta bine. Era un bărbat hotărît frumos de o statură athletică, cu o față roșie-durdulie, cu pēr și cu muștețe albe ca fulgii. Regina *Margherita* îl ruga adese ori să-și vāpsēcă pērul și mustēța, cum și le vāpsea într-o vreme și *Victor Emanuel*. Dar regele *Umberto* nici că voia să audă despre așa ceva, ear regina *Margherita* a ramas constantă pe lângă dorința sa; a comandat dela Paris un articlu de vāpsit pērul din cele mai fine și într-o dimi-nēță când regele se sculase, l'a aflat pe masa de spălat. Regele *Umberto* a suris și s'a hotărît a pācăli pe nevastă-sa. Regina avea un cățeluș alb ca neaua, care îi era foarte drag, regele i vāpsî pērul în negru cu renumitul articlu de colorat pērul din Paris și dovedi astfel ce lucru fără gust ar fi, când și el și-ar colora pērul seu alb în negru. Regina nu l'a mai încomodat cu această dorință a sa.

Cum am amintit mai sus, regele *Umberto* a fost unul dintre cei mai mari filantropi. Acesta s'a manifestat nu în vorbe, ci

în faptele sale. Când în anul 1883 cutremurul de pāmēt a devastat orașul *Casamicciola* de pe insula *Ischia*, au perit și cinci mii de oameni. Regele *Umberto* era în Mizza și acolo a aflat teribila veste. Indată s'a dus la Neapole ca să fie mai aproape de locul desastrelui. A cercetat spitaturile, unde zăceau nenorociții vulnerați și s'au silit a-i mângăia. Chiar contra sfaturilor ministrilor sei s'a dus la *Casamicciola* și cu mână energică a luat dispozițiile ce i se păreau necesare. Exemplul lui a avut efect încurăgiător asupra tuturor și a contribuit foarte mult ca locuitorii să-și redobāndescă în cātva linistea. Când a întrat într'un spital, o femeie bētrānă s'a ridicat din pat și a rugat pe rege să stea o minută.

— Majestate, printre ruine se află și tata mea, dispuneți să se desgrōpe.

— Voiu face — zise regele — cu lacrimi în ochi și a făcut dispozițiile necesare. Un carabinier rănit a zis cătră regele: Majestate, dacă mă voi și cura, totuși nu voiu mai putea servi Majestății Tale, pentru-că mi-e frânt piciorul.

— Mă voi îngriji eu de tine fiul meu.

Pe un om sērman l'a întrebat regele, dacă care-va din familia sa a suferit nenorocire.

— Da! Tatăl meu, nevasta mea, și fica mea.

Regele Umberto și România.

Ministrul-president al României d. P. Carp a expedit d. Saracco la mărtea regelui Umberto o telegramă de condolență din care remarcăm pasagiile următoare:

„România își amintește cu emoțiune serviciile pe cari Italia i le-a adus altă-dată și constanta prietenie ce i-a arătat-o de atunci; doliul Surorii Sale mai mari este propriul său doliu“.

Nimic, nici un rînd, nici un cuvînt nu este convențional în aceste pasagii. Și faptul, că tocmai d. P. Carp, care disprețuiește frazele deșarte, a redactat această telegramă, ar fi o dovadă că ea reoglindește perfect adevărul.

Ca un omagiu memoriei Regelui Umberto, vom recapitula aici — după *Epoca* — dovezile de dragoste pe cari le-a manifestat Regele Umberto față de România în cursul domniei sale de 22 de ani. Facem această recapitulare pe baza unor acte autentice.

Regele Umberto și România după războiul independenței.

Regele Umberto s'a suit pe tron în 1878. România se afla atunci în cea mai grea situație, căci după glorioasele lupte pe câmpiile Bulgariei, părea a fi izolată de aproape toate Puterile. Basarabia pierdută, congresul din Berlin care sancționase pierderea Basarabiei, chestiunea ovreiască, rescumpărarea căilor ferate, delimitarea graniței Dobrogei, etc.

Tote puterile mari erau în contra României: Rusia și Franța pentru delimitarea frontierei Dobrogei, căci armata română, sub comanda generalului Anghelescu, ocupase Silistra, care era să formeze punctul graniței Dobrogei. Germania și Anglia erau pentru chestiunea ovreiască și pentru rescumpărarea căilor ferate.

Și din aceste cauze, marile Puteri refuzau să recunoască independența țării românești.

Numai Italia era de partea României în chestiunea frontierei. Colonelul Orero, pe baza instrucțiunilor primite personal de la Regele Umberto, a susținut din toate puterile ca Silistra să se dea României. Și numai când Rusia dăduse ordin trupelor sale să înainteze asupra Silistrei, abia numai atunci s'a dat ordin ca garniziona română să se retragă.

Atunci, în comisiunea internațională pentru delimitarea graniței, comisiune care se întrunise în Constantinopol, România a cerut ca cel puțin Arab Tabia să se dea României. Rusia s'a împotrivit, Germania n'a susținut de loc cererea dreptă a României. Numai Italia, prin reprezentantul ei, d. colonel Orero a susținut cu energie interesele României. Și, grație stăruințelor Regelui Umberto, după aproape un an de tratative diplomatice, Arab Tabia s'a cedat României.

— Teribil!

Decând a fost osândit la temniță pe viață Acciarito, care comise un atentat la 22 Aprilie 1897 contra regelui toți anarhiștii italieni s'au conjurat contra lui. — Rezultatul agitațiunilor lor a fost rescôla, ce a izbucnit în Ianuarie 1898 în unele orașe italiene și care a ajuns la culme în Milano. Pe stratele Milanului a ținut zile întregi lupta, care a avut multe victime. Guvernul nu scia ce e de făcut. Prim-ministru Rudini și ministrul de externe Visconti Venosta a voit să restabilească ordinea cu legi de o cumplită asprime, cea ce a avut drept urmare esirea radicalului Zanardelli din cabinet. Zanardelli de aici înainte a fost totdeauna în opoziție și precum a continuat o campanie învingătoare cu o opoziție parlamentară puternică contra guvernului Rudini din cauza acelor regulamente, tot astfel s'a continuat lupta contra guvernului Pelloux venit în locul aceluia. Pelloux încă a căzut, dar acele lupte, care le a purtat opoziția radicală contra guvernului reacționar Pelloux, a sâlbăticit cu totul inimile în Italia și chiar dacă aceste lupte n'au pricinuit direct atentatul recent, totuș ele au mare parte la acest atentat.

Regele Umberto a plătit cu viața neprudența ministrilor sei.

„Egyetértés“

Regele Umberto și România.

După proclamarea regatului, d. P. Carp se afla ministru al țării în Viena. Pe atunci Regele Umberto și Regina Margherita au făcut o vizită de trei zile perechei imperiale austro-ungare.

Atât la recepțiunea corpului diplomatic din Viena, cât și mai ales la cercul ce s'a ținut după prânzul de gală dat la Hofburg, a produs o mare senzație lungă și animată întreținere a Regelui Umberto cu d. P. Carp.

Regele s'a interesat mult de România și de poporul românesc, exprimându-și admirația pentru glorioasele lupte ale armatei române pe câmpiile Bulgariei și pentru stăruința de feră a M. S. Regelui Carol. Suvăranul Italiei a întrebat pe dl Carp despre idealul poporului român, despre situația economică, etc. Și la urmă, strângând cu căldură mâna d-lui Carp, a zis:

— Să știți că Românii au în mine un amic, un frate al lor, care îi va ajuta în tot d'auna.

Prințul de Neapole.

În 1890, actualul Rege Victor Emanuel, pe atunci prinț de Neapole, în etate de 21 ani, făcuse o vizită MM. LL. Regelui și Reginei României.

În mai multe rânduri, prințul de Neapole a declarat că se simte în București ca acasă. El a vizitat toate așezămintele culturale și instituțiile militare, exprimându-și mirarea de a vedea armata română atât de bine disciplinată.

În fie-care zi prințul scria Regelui Umberto despre impresiunile căpătate în București.

În marele și somptuos vestibul al Ateului se vede o placă de marmură, pe care cu litere de aur e gravată vizita făcută în acest palat al artei și al literaturii române de către prințul de Neapole.

Intrevederea între Regele Carol și Regele Umberto.

În primă-vara anului 1891, Regele și Regina României au făcut o vizită în Veneția Regelui Umberto și Reginei Margherita.

Primirea a fost din cele mai entusiaste și mai cordiale. Timp de 3 zile, splendidul oraș al lagunelor a fost într-o nesfârșită sărbătoare.

Frumoasa Margherita, suflet de poetă, făcuse atunci o dulce poezie despre frumoșele seri petrecute în gondole cu Carmen Sylva.

Regele Umberto conferise atunci regelui Carol placa *Anunziadei* în briliante.

Intrîga presă italiană și intrîga presă română au salutat cu entuziasm această întrevedere.

Regele Umberto, în toastul ce l'a ținut accentuează imensele progrese făcute de România, relațiunile de sânge și de sinceră amicizie între Italia și România și dragostea Sa pentru Români.

Regele Umberto pe bordul încrucișătorului român „Elisabeta“.

Doi ani mai târziu, încrucișătorul român „Elisabeta“ s'a dus pentru întâia oară în apele Italiei, sub comanda actualului amiral dl Murgescu.

Incrucișătorul și oficerii români au fost primiți cu mare entuziasm în Genua. Din ordinul regelui Umberto, portul a fost splendid pavoazat și s'era iluminat. Tote vasele italiene erau pavoazate.

Regele Umberto, care se afla atunci în Monza, se duse înadins la Genua; a vizitat cu deamănuntul timp de aproape o oră încrucișătorul român, aducînd elogii dlui amiral Murgescu pentru excelenta întreținere a vasului. Între altele, Regele Umberto a zis:

— Mă cuprinde bucuria de ori ce progres vizibil al României.

Și apoi, luînd un pahar de șampanie, Regele Umberto a zis:

— Trăiescă M. Sa Regele României! Trăiescă M. Sa Regina României! Trăiescă România!

Regele Umberto a decorat atunci pe toți oficerii încrucișătorului.

Cadavrul regelui Umberto va fi depus astăzi în Panteon; la actul acesta vor fi reprezentate toate curțile domnitoare. Monarhul nostru a încredințat pe

archiducele Rainer pentru a asista la înmormîntare.

Din partea decedatului rege n'a rămas testament și astfel întrîgă averea lui, evaluată la 22 milioane lire, o moștenesc fiul său Victor Emanuel III.

Precum se scrie din Milano, Brescia a mărturisit toate detauriile în privința săvîșirii crimei. Mărturisirile se țin în secret. Ucigașul a zis, că va spune și mai multe, dacă l vor desbrăca de cămașa de forță, în care a fost torturat 10 ore.

Din viață.

Născut din cîrpe împărătești, Românul încă din lăgan e destinat să se avînte la cele mai înalte trepte sociale, fără considerare dacă împrejurările celelalte, precum starea socială a părinților, conexiunile, averea, talentul îi deschid prospecte în direcția acasta sau nu.

Părinții își propun lucrul acesta și fiul are se execute toate după program.

Se începe o luptă titanică pentru ajungerea țintei, căci nu arareori părinții abia și pot câștiga existența zilnică, ducînd un traiu cât mai amar, și dînd tot prisosul muncii lor fiului la școală, numai pentru ca din odrasla lor să resar un domn, care să nu mai fie condamnat a purta cîrnele plugului, după părerea lor cea mai grea ocupație în lume.

Eșit din clasele primare intră tînrul în școala secundară și chiar dacă n'arată vr'o dispoziție pronunțată pentru studiu, trebuie să mîrgă înainte, căci așa e dorința și voința părinților săi. Mai face câte-o clasă în 2 ani, mai cere câte un stipendiu, fiind băiatul într-o stare deplorabilă de acasă și ajunge în fine — punem cazul — de absolvă liceul sau școala reală ori comercială.

Ambiția e mare și nu se pîte opri la atât. Dacă până acum s'au sleit toate sursele părinților, e dator societatea, dator fundațiile să sară într'ajutor bietului vîntor de decepții. S'ar pute ca după atâtea jertfe, muncă încordată la școală, să nu-și alîgă cea mai rentabilă carieră, care ar fi după judecata tînrului combinată cu a părintelui său, advocatura sau medicina? Vorba e, ca advocat sau doctor va ajunge îngrabă la avere și onoare, mai sigur și mai curînd decît dacă s'ar dedica teologiei sau filosofiei. Idealul nici nu pîte fi altul decît să te vezi cu titlu și bogat fie chiar și pe ruina clienților tîi, din sinul cărora abia ai resărit mai erialtăieri.

Dacă sîrtea și împrejurările l'au favorizat de a trecut teafăr și peste pragul areopagului sciinței, se începe apoi o nouă eră: se aterne vîlul uitării peste trecutul sbuciumat și dureros, și se chiamă în ajutor spiritul lui Mars pentru-ca lupta în invîlmășagul vieții să fie dusă la isbîndă.

Decăteori tînrul trebuie să se convingă că ideile și principiile formulate de dascălii sei cei iscușiți și imbibate în spiritul său primitor de idealuri, sunt numai fantome, a căror realizare e posibilă abia în capetele dornice de o fericire ideală. Se va potieni la tot pasul, în loc de trandafiri, va culege mai mult spin și fericit va fi, dacă tare în credința sa sîntă la sînul mamei sale, nu se va sdrobi de stîncile protivnice ale vremilor, ci va eși oțelit în puteri și cu sufletul senin, ca albastrul cerului după o tempestăte fioroasă.

Dar cîți remîn neclintîți în principii în această frămîntare socială? vîzînd, că

... intriganții, îndrăzneții sunt stăpîni peste toate și dreptatea cumpînită-i de-a lor mîni),* aluneacă pe prăpastia ademenitoare a vînzării intereselor particulare, pentru a căror ajungere *„fața lor c'o-ndoită mască, după vreme și-o mbracă: „una trufașă și rece pentru lumea cea sîracă, „alta dulce și smerită pentru cei bogați și mari.“)*

Insuflețirea ideală a bărbatului ajuns la o poziție socială de o înălțime, care-i aduce adeseori amețeli, s'a stins. În locul aceleia orizontul său e cercuit într-o zare de tot strîmță, în care încape numai cultul propriului interes.

Dacă sunt încă unele excepții între cei ce ajung în situația acasta, nu putem decît să ne bucurăm.

*) Olănescu, Satire.

Dorul de a spune un cuvînt la lecuirea curentului greșit, ne dictîză aceste rînduri.

Departe de a reproba ambiția de carte a Românului, trebuie să o încurajăm din toate puterile, dar ar trebui să fie puși totdeauna în cunoștință părinții, care e calea cea mai bună de urmat cu fi lor. Părinții, cari se află în o stare patriarhală socială, de unde vor pute și să dirigă sîrtea fiului lor pe lîngă totă dragostea nemărginită, ce o nutrește pentru el? Vedem durere, adeseori și omeni cu ôrecari cunoștințe de carte și pretensii sociale, comițînd grave greșeli în creșterea copiilor. Abstracție dela talente extraordinare, cari își croiesc singure calea vieții, un băiat cu calități mediocre în loc de a fi constînt să străbăta calea lungă a studiilor secundare și uneori universitare, ar ajunge mai iute la o existență fericită, dacă ar fi dat la timpul potrivit să se pregătîscă în școle speciale pentru vr'o carieră practică și mai puțin costisitoare, cum e: agricultura, cu o mulțime de ramuri folositore, meseria unde, fiecare lovitură de dalță însemnă un progres real și câștig material; tot ramuri de ocupație acestea, productive, pentru cari nu se cere sciință din sîmă afară multă, ci numai zel și plăcere de muncă.

Nu în salonul literatului condamnată și schimba păreriile și convingerile după frîmătul, ce vibrează din diferite regiuni superioare, sau în odvia de consultare a medicului, ce oțtează după cât mai mulți pacienți, are să rezideze sinteza idealului tinerimei noastre, ci într'un cerc fericit de activitate, fie și mai modest, conform cu împrejurările date, altfel vei crește un decepționist mai mult și un nemulțumit cu viața acasta.

Un cuvînt binevoitor al dascălului, un stat înțelept al celui pricepător și cu experiențe de viață, va pute adeseori schimba spre bine direcția unui astfel de vîntor după deșertăciuni. Bine va fi, ca ideea îmbrățișării de ocupații practice în cercuri cât mai extinse din partea generației, ce merge cu deplină însuflețire pe cărările spinose ale vieții, să fie propagată cât mai mult în sinul poporului nostru.

Revistă externă

Războiul din China.

O știre sosită la Londra anunță, că armatele aliate au început să înainteze încă în 4 Aug. spre Peking, unde sîrtea străinilor e și astăzi foarte critică. Cu Chinezii au avut prima încăierare lîngă *Pei-cang*, și Chinezii au fost isgoniți din poziția lor după o luptă crîncenă de 8 ore. Din 16,000 de soldați ai puterilor aliate au căzut 1200, așadar aproape a zecea parte.

NOUTĂȚI

Spre orientare. Se atrage atențiunea învîțătorilor nostri din jurul Orăștiei și a acelor cari se interesează de cântările bisericesci, că cursul complementar de *cîntări bisericesci* se va deschide în Orăștie la 1 August a. c. st. v.

La acest curs, precum aflăm va participa și dl profesor seminarial Timoteiu Popovici, ca delegat din partea P. V. Consistoriu arhidiececan, pentru a face studii asupra cântărilor noastre bisericesci și a culege materialul necesar în scopul precisării și fixării aceloră pe note.

Regele Carol și anarhiștii. În ziua după crima dela Geneva, când a fost asasinată împărătesa Elisabeta, *Luccheni* a întrebat pe directorul temniței, că în *Ragaz* nu s'a întîmplat ceva? Directorul i-a spus, că nu. Mai târziu s'a aflat, că un tovarăș al lui *Luccheni* a fost însărcinat să omîre pe regele României, care petrecea la *Ragaz*, dar întîmplearea a adus cu sine, că fiind timp furunos regele n'a părăsit locuința. Așa a povestit regele Carol ambasadorului italian *Beccaria*, când acesta i-a anunțat asasinarea regelui Umberto.

Asasinat politic în București. Profesorul dela liceul Sf. Sava Stefan Mihăileanu, a fost împușcat Sâmbătă noaptea, pe când se întorcea cu soția și o fetiță a sa dela un prieten. Ucigașul a fost prins și la interogatoriu a declarat că se cheamă Stoian Dimitroff și a venit anume din Ueskub (Macedonia) pentru a ucide pe profesorul macedo-român care redacta în București revista antibulgară *Peninsula balcanică*. Nenorocitul profesor a murit în urma ranei încă pe cale, când a fost transportat la spitalul Colțea.

Inmormântarea regretatului profesor, care avea drept ideal înălțarea macedo-românilor, s'a făcut Marți la cimitirul *Belu*. Au asistat societatea de cultură macedo-română în corpore, ministrul instrucției și o mulțime de delegați dela diferite societăți.

Cununie. Nicolau Palade teol. abs. și Aurelia Nicola își vor sârba cununia *Duminecă în 30 Iulie* (12 Aug.) a. c. la 11 ore a. m. în biserica gr. din Albal-Arada.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”. La „fondul pentru acuirea unei case proprii a Reuniunii cu o hală de vânzare” au contribuit cu câte 20 bani următorii:

Victor Tordășianu președ., Vincențiu Orăsan cand. pref., Iulian Popescu cassar la „Albina”, V. A. Osadă dir. adm., Nicolae Pop not. trib., Eugen Piso cand. de adv., Dr. Vas. Dan de Apșa cand. de adv., Teodor Orlea funcț. cons., Nicolae Iordan inv., Ioan Floca teolog c. III, Paraschiva Apolzan soție de econom., George Nicola cond. de mașină, Ioan Apolzan, Nicolau Stoica, Stefan Duca, Nicolau Bratu, Ioan Marcu, Victor Grișuț, Ioan Pinciu și Ioan Pitar colegitori de litere, Avram Armean corector, Ioan Lungociu sod. cism., Lazar Ucenic sod. măs., George Prașca m. cism., Stefan Duca, George Terhanie cul. de litere, Ioan Simțelari, Zacharie și Petru Moga m. franzelari, Dumitru Mitoc m. croitor, Nicolau Ișan m. pilar, Paraschiva Cioran soție de măcelar, Ioan Irimie cand. la jud. cerc., Stefan Duca, Emanuel Bobancu cul. de litere, Maria Lazar Stanciu, Lazar Stoia, Rachila L. Stoia, Petru Feldorian, Ana Zgoda, Ros. Ulmann, D. Cunta, Paraschiva Radu, Valeriu Grindean, sod. cism., Florian Crucița m. croitor, Zach. Aron m. cism., George Poponea culeg. de litere.

Cas de mörte. Cu inima frântă de durere facem cunoscut tuturor rudeniilor și cunoscuților, că scumpa noastră mamă, socră respectivă bunică *Sora Aleman Dancasiu* nasc. *Băncilă* după o viață sdruncinată și plină de activitate de 73 ani dintre cari 40 ani văduvă, împărțită fiind cu sf. taine și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în 5 August st. n. la 8 ore seara după scurte suferințe. Rămășițele pământești se vor depune spre vecinicia odichn- în 8 l. c. 1 oră d. p. în cimitierul gr.-or. din Reșinar. Fie-i țina ușor! Reșinar, în 6 August (24 Iulie) 1900. Ca gineri și nurori: Șerban Cioran, Ana Dancasiu n. Șogan, Margalena Dancasiu n. Ciucian. Ca fii: Aleman Dancasiu, Bucur Dancasiu, Stana Dancasiu căs. Cioran și nepoții.

Ciuma în Londra. Ministerul român al afacerilor streine a fost anunțat că la *Londra* s'au constatat în mod oficial două cazuri de ciumă pe bordul corăbiei engleze „Roma”, care intrase în port.

Tinerimea română din Turda invitată la petrecerea de vară ce se va ține *Duminecă, în 12 August n.* (30 Iulie v.) în sala hotelului „Central” din Turda. Venitul curat e destinat în favorul fondului bibliotecilor populare a despărțământului XXIII. a „Astrei”. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 2. cor., de familie până la 3 membri 4 cor., incolo 6 cor.

Anarhiști în București. Poliția a arestat pe un italian *Amedeo Rossi*, în vârstă de 25 de ani, dovedit că anarhist. Rossi e stabilit de vre o trei ani în România și vorbește bineșor românește. Acum în urmă locuia în București unde a și fost arestat; cunoștea puțin pictura și din această își câștiga pâinea.

Rossi făcea o propagandă activă și la dînsul se întruneau mulți italieni cari îi împărțeau părerile.

Sunt iminente și alte arestări.

Canicula. Acum că în întregă țara domnește o căldură colosală, ba în unele părți chiar primejdiosă, credem că nu e fără în-

teres să înșirăm aci — după un meteorologist — unele date, cari ne arată, că în vremile vechi au fost călduri și mai grozave. O cronică veche ne povestește, că în anul 484 nu s'a produs nici un strugure, pentru-că vițele de vie s'au uscat toate înainte de a aduce roade. În anul 638 toate văile și câldurile secat. În 812 anulă domni o război infernală, și credința poporului a adus în legătură seceta cu un meteor ce se ivesce atunci. În 944 a fost o astfel de secetă, încât lacurile au dispărut toate de pe fața pământului, și peștii morți infectau aerul. În 1013 și 1014 cădeau omniți niște vânturi calde, care dogorau pomele și sămănăturile. În 1186 s'a ținut culesul la începutul lui August. În 1231 pe lângă Dunăre era nășipul atât de terbiinte, încât ferbeau ouă în el. În 1277 pierceau animalele din lipsa nutrețului care se uscase cu deservire. În 1304 crepa pământul de căldură, văile au dispărut și vânturi grozave băntuiau, mănând droie de lăcuste în toate părțile. În 1420 în Septembrie pomii au produs roade a doua oră. În 1590 toții agrii au rămas părăgini din pricina uriașelor secete. În 1679 căldurile mari au produs pestilență. În 1701, 1702 și 1704 s'au uscat fructele. Anul 1718 se spune a fi fost cel mai călduros; pământul a crepat, pădurile s'au aprins; o jumătate de an n'a plouat de loc. În 1761 canicula a durat din Aprilie până în Octobrie neîntrerupt. În 1781 earăși s'au ivit boale infecțioase. În Iulie 1841 era 37 grade Reaumur în umbră.

Sinuciderea unui secretar de legăție. Precum se vestește din Viena, secretarul al 2-lea dela legățiunea engleză, *Hugh Grosvenor*, descendent din vechia familie a ducelui de Westminster, s'a împușcat în locuința sa. Căusele până acum sunt necunoscute.

Floriile. Un nou sat românesc cu numele *Floriile* se va inaugura în delta Dunării în cursul acestei săptămâni; el se află la mila II a brațului Sulinei, adevă cu o milă mai la vale de satul „Carmen Sylva”. Acesta este al nouălea sat înființat în delta Dunării, județul Tulcea, de dl prefect Ioan Nenițescu.

Un evreu, călugăr la mănăstirea Neamțu. Ziarul A. N. istorisește următoarea întâmplare, care dovedește că evreii nu se asimilează, chiar rasa monachală de ar imbrăca-o.

Sunt 30 de ani de atunci. Era în mănăstirea Neamțu un cuvios călugăr, cunoscut sub numele de părintele Gherasie. Venerat de colegi și iubit de superiori, părintele Gherasie fu hirotonisit ca preot și duhovnic al mănăstirii, în care calitate a funcționat peste 20 ani.

El știa așa de bine a se acomoda cu lumea, da povești așa de plăcute și folositoare celor ce aveau nevoie de ele, avea atâtă milă și considerație în distribuirea canoanelor, în cât chiar din orașe foarte depărtate alergau la el femei și bărbăci, de toate stările și vrăstele, spre a se împăca cu Dumnezeu prin mărturisire și a primi cuminecarea din mâinile alesului său.

Negreșit, pe cât cuviosul Gherasie avea considerație cătră clientela sa, pe atât și dînsa se arăta mai darnică. De altfel, traiul părintelui duhovnic era foarte modest, locuința lui de o simplitate riguroasă.

Intr-o dimineață, lipsa părintelui Gherasie de la serviciul divin intrigă pe toți părinții, drept care la eșirea din biserică o comisiune, trimisă de stărușul mănăstirii, se prezentă la domiciliul său.

După ce a bătut de trei ori în ușe, repetând cuvintele sacramentale: „Pentru rugăciunile sfinților părinților noștri, binecuvînteză părinte”, ne primind răspunsul convențional, „Domnul” au pătruns în chilie, sforțînd ușa care, contra uzului monachal, era încuiată pe dinăuntru și unde au găsit pe părintele Gherasie, în mormântul său.

Tot după autorizația stărușului și conform regulamentului, s'a procedat la catafrasisirea aversei călugărului, cu care ocazie, într-o ladă s'a găsit între altele: O carte overiască de rugăciuni, 2 corne cu curelele lor cămașa cea de mörte și 1000 galbeni austriaci în aur.

Decedatul părinte Gherasie, respectatul preot și duhovnic, venerat de lumea întregă, era jidan!..

El nu încetase a se închina în legea strămoșilor lui, când nu era supraviețuit, și nu se despărțea de simbolul vechii lui religii: Córnele și cămașa de mörte!..

Indignarea monastirei era la culme. S'a adunat marea sobor și în urma decisiunii sale unanime, cadavru evreului s'a îngropat afară de mănăstire, ear cartea, córnel și cămașa de mörte s'au ars. Chilia s'a dărămat de n'a mai rămas piatră pe piatră, ear mia de galbini a fost destinată exclusiv la cumpărarea de frânghie și păcură pentru cărle mănăstirei.

Un cas sguditor s'a petrecut la moșia lui Gal Béla din Stremți. Stăpânul observând, că din odaia lui dispăruseră câteva piese de argint, învinui pe servitorul seu Papp Béla cu înstrăinarea acelor. Servitorul l'asigură de nevinovăția sa și vîzînd, că stăpânul l'amenință cu denunțarea la jandarmărie, s'a dus în sură și s'a spânzurat. Aflînd de acesta Gal Béla, atât de mult a fost impresionat, încât muri imediat lovit de apoplexie.

Programe școlare anuale.

Am primit la redacție:

Anuarul școlii comerciale superioare gr.-or. române din Brașov pe anul XXXI. (anul școl. 1899—1900), publicat de directorul *Arseni Vălcu*, cu următorul sumar: „Instrucțiunea în limbă modernă”, de A. Vălcu, „Renta perpetuă cu rate cari cresc în progresiune geometrică”, de A. Ciortea, și *date școlare*: Personalul didactic a constat din 6 prof. def. 1 prof. ord. ajutător, 1 prof. prov., 2 prof. suplin. și 1 catechet; au fost înscriși 97 elevi, dintre cari 4 au părăsit școlă în cursul anului, după religii au fost gr.-or. 79, gr.-cat. 15, ev. lut. 1, mosaici 2; au fost clasificați la finea anului cu foarte bine 11, suficient 32, 1 nesuficient 14, 2 nesuf. 13, mai mulți nesuf. 2. Premiați au fost 9. Stipendisti cu 50—400 corone ori întreținerea gratuită 16. Scutiți de taxele școlare (pe anul întreg ori jumătate) 27. Testimoniu de maturitate au obținut 23, față de 17 în anul trecut.

Pe lângă acestea anuarul conține instrucțiuni pentru gazdele elevilor și legile disciplinare pentru elevii școlii.

Anul școlar 1900—1901 se începe la 1 Septembrie st. v., înscrierile se fac la 31 Aug. — 2 Sept. Taxele sunt 84 cor.

Programa gimnasiunii sup. gr. cat. și a școlilor elementare din Beinși pe anul școlastic 1899/1900, redactată de Ioan Butean, director și profesor p. o. Gherla, Tipografia „Aurora” A. Todoran. 1900 (text român și maghiar).

Din această programă relevăm următoarele: Corpul profesoral la gimnasiu se compune din 13 prof. ord. impreună cu directorul, 5 catecheti și 2 profesori extraord.; la școlă elem. 1 dir., 3 învățători și 4 catecheti. Numărul elevilor înscriși la gimnasiu: 392, mai mult cu 60 decât în anul școl. 1898/9; rămași la finea anului școlar 1899/1900: 356 ord. și 5 priv.; după confes.: 172 gr.-cat., 138 gr.-or., 19 r.-cat., 7 ev.-ref., 25 mosaici; după limba maternă: 310 rom. și 51 magh.; la școlă elem. cu finea anului școlar: 80 elevi, între cari 38 gr.-cat., 33 gr.-or., 8 rom.-cat., 1 ev.-ref. În internatul Pavelean au fost adăpostiți 133 elevi, între cari 71 beneficiați și 62 solvenți; taxa pentru un alumn solvent e de 240 cor. pentru întreținere și 60 cor. pentru uniformă: în Internatul gr.-or. au fost adăpostiți 52 elevi, între cari 13 stipendiști și 39 solvenți; taxa pentru un alumn e 270 cor. La examenul de maturitate, ținut în 18—21 Iunie a. c. s'au declarat maturi 43 elevi, relegați pe trei luni 2. Fondul profesoral de pensii e de fl. 42,877, 29.

Raportul III al școlilor capitale ortodoxe orientale române de băieți și fete din *Lugo* pe anul școlastic 1899—1900, elaborat de inv. *George Joandrea*. Pe lângă datele școlare raportul conține două disertații de G. Joandrea („Treptele culturale-istorice în școlă Herbart-Zilleriană” și „Mătășăritul ca izvor

de câștig pentru învățător și poporul nostru”). La școlă de băieți au fost înscriși 157 elevi, ear' la cea de fete 133 în clasele ordinare și 11 la cursurile supletorie. Corpul didactic a fost compus din directorul administrativ și catechet Mateiu Ignea, paroch în Lugo, învățătorii definitivi: Ioan Vidu, George Joandrea, Constantin Liuba, Alexandru Onaie, învățătoarele definitive Amalia Lipovan, Eva Ogrin și Silvia Tirziu și Maria S. Mircovici, instructoră în lucru de mână.

Notiță literară.

A apărut:

Seria II din Conferențele pedagogice ale corpului profesoral dela școlile medii și superioare române din Brașov, ținute în anii școlari 1897—98, 1898—99, 1899—1900. Reproduse cu unele adăuse și multe ilustrații, de V. Onițiu, directorul școlilor.

Un volum de poezii intitulat: „*Dintre imitațiunile lui Ioan dela Bucești*”. Partea I. Tipografia Ciurcu 1900. Să așă depus spre vânzare la Librăria Ciurcu Brașov precum și la toate Librăriile din patrie. — Exemplarul broș. costă cor. 2, trimis franco sub bandă cor. 2.20.

Treptele culturale-istorice în școlă Herbart-Zilleriană, după Dr. W. Rein, A. Pickei și E. Scheller, de George Joandrea, învățător. Studiu pedagogic cetit în adunarea despărțământului învățătoresc din tractul protopresbiterial gr.-or. al Lugojului, ținută la 10/22 Februarie în Lugo. Tipografia C. Traunfellner. Lugo, 1900, 22 pag. 8°.

In editura *Nouei Reviste Române* din București (Pasajul Român 20) a apărut: *Băncile de emisiune și Circulațiunea monetară* în special Banca Națională română, de A. D. Damianoff. Estensiunea noului op e de 136 pag. și costă 1 leu 50 bani.

Statutele societății comerciale pe acții „Ceres.” Satu-nou, 1900.

Raportul camerei de comerț și industrie din Brașov, prezentat Esc. Sale Dlui ministru de comerț r. u. asupra situațiunei economice din districtul ei în anul 1899.

Mulțumită publică.

Din încredințarea adunării generale ordinare a X-a, ținute la Arad în 12 și 13 Iulie st. n. a. c., comitetul central al reuniunii noastre învățătoresci aduce prin aceasta cea mai călduroasă mulțumită publică tuturor binefăcătorilor marinoși, cari în decursul anului administrativ 1899/1900, sau moralicește, sau materialicește ni-au sprijinit reuniunea întru îndeplinirea greii sale misiuni.

Spețial primescă mulțumita noastră ferbinte următorii P. T. DD. pentru donațiunile făcute în favorul bibliotecii, și anume:

1. P. T. D. Simeon P. Simon din Șomfalău pentru 1 exemplariu din *Rătăcirile lui Odyseu*.

2. P. T. D. Ioan Dariu din Brașov pentru 2 ex. gram. l. rom. ed. IV., c. I.; 2 ex. gram. l. rom. ed. III. c. II.; 2 ex. banca de școlă; 1 ex. istoria patriei, ed. III.; 2 ex. Disciplina; 1 ex. micul cântăreț, ed. II.

3. P. T. D. C. Xeni din București pentru 1 ex. Opinia publică.

4. P. T. D. I. Marcu din Bocșa pentru 10 ex. Reflexiuni la exam.

5. P. T. D. N. Albani din Sâmbăta pentru 2 ex. Prăsire a godinelor.

6. P. T. D. G. Bodnariu din Bochia pentru 50 ex. Oglinda inimii.

7. P. T. D. Petru Vancu din Măderat pentru 1 ex. Vieritul.

8. P. T. D. Iosif Moldovan din Arad, și soții pentru 1 ex. Abc. ed. II.

Din ședința ordinară a comitetului central, ținută în 21 Iuliu n. 1900. Arad, 4 August n. 1900.

Pentru Comitetul reuniunii:
Prof. Teodor Ceantea, Florian Cioră,
președinte, bibliotecari.

Nr. 509/900.

[134] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele însemnate mai jos, protopresbiteratul Iliei, se escrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Brădățel, cu salariu anual de 600 cor., și anume din fondul școlar 100 cor., din interesele împrumutului de stat 80 cor., din repartitie dela popor 420 cor., cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

2. Cărmăzenești cu filia Dănușești, cu salariu anual de 600 cor. repartitiați în popor, cuartir și lemne de foc.

3. Gialacuta cu filia Căbeșci, cu salariu anual de 600 cor., și adică: a) în bani repartitiați în popor 200 cor., b) în naturale 100 măsuri cucuruz = 280 cor., c) venitele cantonale 60 cor., d) lemne de foc 3 stênjini = 60 cor., cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

4. Târnavă, cu salariu anual de 600 cor. și anume: în bani din repartitie 200 cor., în naturale 100 măsuri cucuruz = 280 cor., venitele cantonale 60 cor., 3 stênjini lemne de foc = 60 cor., cuartir și grădină de legumi.

Dela reflectanții la aceste posturi se cere, ca să se prezente până la alegere în vîră Duminecă ori sîmbătă la biserica din comuna la care a concurat spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti și pentru luarea de informațiuni despre modul de platire al salariului; deobligați fiind ca învățători a ține strănă în biserică și a instrui pe școlari în cântări.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au să-și așternă suplicile lor concursuale instruite conform normelor din vigore subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul sus-indicat.

Ilia, la 13 Iuliu, 1900.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Avram P. Pecurariu
protopresbiter.

ad Nr. 328/1900.

[135] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător în comuna Alămor, protopresbiteratul Seliștei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt: 600 cor. salariu anual și cuartir în natură.

Concurenții au să-și așternă petițiunile lor în regulă instruite și în termenul preclus la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Tilișca, în 19 Iuliu, 1900.

Oficiul protopresbiteral al Seliștei în conțelegere cu comitetul respectiv.

Petru Iuga
adm. protop.

Nr. 273/900.

[136] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile cu câte un învățător din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Blășeni-Criș și Grosuri, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

2. Buceș, cu salariu de 600 cor., din cari 100 cor. sunt computați din venitul cantonal, grădină și lemne de foc.

3. Bulzești de jos și de sus, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

4. Crăciunești, cu salariu de 600 cor. și cuartir.

5. Grohot, cu salariu de 600 cor. și cuartir.

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

6. Luncoiul de sus și Po-dele, scôla ambulantă, cu salariu de 600 cor. și cuartir.

7. Pescera, cu salariu de 600 cor., din cari 360 în bani și victualii în preț de 240 cor. și cuartir.

8. Valeabrad, cu salariu de 600 cor., cuartir și grădină.

Petițiunile de concurs instruite conform normelor din vigore să se așternă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Brad, la 14 Iuliu, 1900.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Nr. 372/1900.

[137] 1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de învățătoriu devenit vacant prin demisionarea învățătorului Vasile Munteanu din comuna Satulung, biserica Sfintei Adormiri, protopresbiteratul Brașovului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ cu următoarele emolumente:

1. Salariu fundamental 600 cor.

2. Relut de cuartir 50 cor.

3. Pentru 1/4 de pămînt 10 cor.

Și cuincuenalele conform legii.

Dela concurenți se pretinde, ca pe lângă calificațiunea recerută de legile noastre școlare, să propună în scôla de repetițiune conform dispozițiunilor comitetului parochial.

Cunoscătorii muzicii vocale vor fi preferați.

Termenul alegerii 20 August st. v. a. c.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului.

Ioan Petric
protopresbiter.

[140] 1—1

Escriere de concurs.

Pentru ocuparea postului de a 2-a învățător la scôla „Reuniunii femeilor române din Abrud“, prin acesta se escrie concurs cu termenul de 20 August st. n. a. c. pe lângă salariu anual de 600 cor. solvite în rate lunare anticipative, cuartir liber în edificiul școlii și lemne de încălzit.

Cererile provăzute cu extras de botez, document de calificațiune eventual și cu atestat despre purtarea oficiului de până acum, sunt a se înainta subscrisei prezidente.

Dela „Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrud-sat și jur“.

Abrud, la 5 August, 1900.

Alesandru Ciura
secretariu.

Anna Filip
prezidentă.

Nr. 461—900.

117 3—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Lupșei, se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

1. Căcova-Ierii, cu salariu de 600 cor., cuartir, grădină și lemnele de foc.

2. Sălciva de jos, cu salariu de 600 cor., cuartir grădină și lemnele de foc.

3. Ponor, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemnele de foc.

4. Șasa cu salariu de 600 cor., cuartir, grădină și lemnele de foc.

5. Muncel, cu salariu dela comună 440 cor., cuartir, grădină și lemnele de foc, ér restul de 160 cor. dela stat ca ajutoriu anual.

6. Vidolm cu salariu dela comună 300 cor., cuartir, grădină și lemnele de foc, ér 300 cor. ca ajutoriu dela stat cerut.

7. Poșaga de jos, cu salariu de 400 cor. în bani, 100 corône victuale ér 100 corône din alte isvóre, cuartir și lemnele de foc.

Doritorii de a ocupa una din aceste stațiuni au să adresa cererile provăzute cu documentele recerute de normele din vigore, în termenul deschis, subsemnatului oficiu.

Petenții în cât le va ierta jurstările, sunt poftiți a se presenta în comună pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or al Lupșei.

Ofenbaia, 3 Iuliu 1900.

Ioan Danciu
protopresb.

Nr. 317. Scol.

[118] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea în mod definitiv a posturilor învățătoresci vacante în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Solnocului se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Tel. Rom.

Libotin, cu salariu de 600 cor. dintre care 400 corône ajutoriu de stat și 200 corône din repartitie de pe popor.

2. Rogoz, cu salariu de 600 corône; din ajutoriu de stat 400 corône și 200 corône din repartitie de pe popor.

3. Ineu, cu salariu de 600 cor., dintre care 450 corône ajutoriu de stat, și 150 corône din repartitie de pe popor.

Cererile de concurs instruite conform normelor din vigore să se subșternă oficiului protopresbiteral în termenul deschis prin posta ultimă Oláh-Lápos.

Cupșeni în 9 Iulie 1900.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Solnocului în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

S. Cupșa
protopresbiter

Nr. 421—900.

[119] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile subsemnatelor parohii din protopresbiteratul Geógiului se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

1. Ardeu, cu salariu anual de 600 cor., și anume: 200 corône dela comună prin repartitie, éră 400 corône ajutoriu dela stat.

2. Băcăinți, cu salariu anual de 600 corône și anume 240 corône din cassa bisericeii, 200 corône dela comună prin repartitie, și folosința unui agru în mărime de 5 jugere, a căruia venit se estimează la 160 corône.

Învățătorul ales e obligat în Dumineci și sîmbători a ținea strănă în biserică.

3. Homorod, cu salariu anual de 600 corône repartitie pe popor, locuință în edificiul școlii, și lemnele necesare de încălzit.

Concurenții la vre-unul din aceste posturi au să înainta cererile lor concursuale instruite conform normelor în vigore în termenul deschis, la:

Oficiul protopresbiteral al Geógiului.

Vasiliu Pipos
protop.

La Nr. 411—1900

[120] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile comunelor mai jos însemnate din protopresbiteratul Turda se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Banabie, un post de învățător cu salariu anual de 600 cor., cuartir, lemne și grădină.

2. Hărăstaș, un post de învățător cu salariu anual de 600 cor., cuartir, lemne și grădină.

3. Muierău, un post de învățătoriu cu salariu anual de 600 cor. și cuartir.

4. Soporul de Câmpia, un post de învățătoriu cu salariu anual de 600 cor., cuartir și grădină.

5. Găbud, un post de învățătoriu cu salariu de 600 cor.

6. Hidiș, un post de învățătoriu cu salariu anual de 600 corône și pentru cuartir, grădină și lemne 24 corône.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au să-și așternă cererile lor instruite conform normelor din vigore subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, și a se presenta în parohii înainte de alegere pentru a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti, fiind că în cele 4 comune dintăiu au să îndeplinescă și servițiul de cantori.

Cojocna, 4 Iuliu 1900.

Oficiul protopresbiteral român gr.-or. al tractului Turda în conțelegere cu comitetele par. respective.

Teodor Ciortea
adm. ppresb.

Un învățacel

se primesce imediat în prăvălia de
Manufactură

[139] 2—2

N. S. Nadasdy

Sibiu, Piața-mică Nr. 31.

**Saișonul de primăvară și de vară
1900.****Stofe de Brünn veritabile**

Una bucată de metri 3.10 lungă, pentru un rând complet de haine de bărbat (Roc, pantaloni, vestă,) costă numai

fl. 2.75, 370, 4.80 de lână veritabilă de oae
fl. 6. — și 6.90 de lână mai bună veritabilă de oae
fl. 7.75 din lână fină veritabilă de oae
fl. 8.65 din lână foarte fină veritabilă de oae
fl. 10. — din cea mai fină lână veritabilă de oae.

Una bucată stofă pentru un rând de haine-salon fl. 10. — deasemenea espedează cu prețurile de fabrică stofe pentru pardisiu, lodeu pentru turiști cele mai fine kamgarne etc. etc. depozitul real și recunoscut în destul ca solid:

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Liferarea conform mustrei să garantează.

[56] 34—40

Avantajele mușterilor privați, de a comanda stofele direct dela firma de mai sus, dela fabrică, sunt foarte însemnate.